

DET ER NÅ DET GJELDER! Vi står foran det store oppgjøret. Mens seirsmelding følger seirsmelding fra Russland, venter vi på kraitoppbudet fra vest, det som vil gi oss så våre gutter ute den sjansen de har ventet på i snart fire lange år til å slå løs på fienden. Hvordan vil de troppene som er samlet i Storbritannia nå klare illprøven? Det gjelder liv eller død for hver enkelt av dem og oss alle. Og vi kan bare håpe og tro. - For oss her hjemme ligger det en stor fare i at den kampen som skal avgjøre verdens og vår egen skjebne må utkjempes annet steds og av andre - selv om våre egne er blandt dem. Faren for at spenningen og forventningene skal tappe kraften av oss - gjøre oss til bare hjelpløse ofre som skal reddes. Det vil være katastrofalt om vi glemmer at det også her hjemme pågår en kamp som gjelder liv og død - om ikke for verden og menneskeheden, så for oss selv, for vår selvrespekt vår nasjonale ære - alt som gjør oss verdige til å leve som frie mennesker i et fritt land. Og vi har også vår illprøve til gode. - Vi snakker stolt om vår hjemmefront. Og vi mener høyesterett, vi mener de store organisasjoner ledere, vi mener prestene og lærerne, vi mener alle de aktive i det illegale arbeid som har betalt for retten til å stille sin arbeidskraft og sine evner i Norges tjeneste med sin frihet, sin helse, sitt liv. Vi har rett til å være stolte av dem, de representerer jo oss, de hører til blandt oss - men de er ikke oss. Vi - de hundretusener av bra nordmenn, som til nå har bøyd nakken tålmodig under åket - som har latt oss sende til tvangsarbeid ved tyske anlegg under trussel om Grini uten en gang å gjøre nevneverdig sabotasje, som har betalt kontingentene til næringsambandets forskjellige yrkesgrupper og på den måten vært med på å danne et slags yngelig lite grunnlag for Quislings ugjennomførbare rikstingsplaner - det er vi som er de menige i Norges hjemmefront. Og hvordan er det med oss? I nesten fire år har vi vært på så å si ubrutt retrett. I ly av ordren fra London: Hold dere i ro, ta ingen unødig risiko - har vi med god samvittighet brutt den ene etter den andre av hjemmefrontens paroler når vi synes de har vært for harde. Vi har følt oss som like gode nordmenn for det. Bare vent, når den avgjørende prøven kommer, da -- Men nå er det sendt ut en parole som ingen kan bryte og ennå hørt til å kalde seg god nordmann: Ingen må lenger møte opp til borgervakt! - Her er det ikke bare spørsmål om å utøvere et nedverdigende slavearbeid for tyskerne eller gjøre motvillig knefall for Quisling. Hør kan en här som helst få vært mellom å forrade sine egne landsmenn på usleste angivervis eller kaste bort sitt eget liv og sin families veliford til ingen nytte. Tyskerne truer på ny alle som nekter med Grini - men veien til Grini har mange av Norges beste sønner gått før oss. Og tyskerne kunngjør for alle som børger seg, at for hver sabotasjedåd som øves mot deres ukrenkelige interesser, vil vakten personlig stå ansvarlig med sitt liv, så sent gjerningsmennene ikke kan oppspores. Tenk deg om du som blir utsiktet til borgervakt før du sier nei takk til Grini - du kan tids nok komme til å ønske deg ditt! Du kan si: "Hvilken nyttig gjør jeg på Grini - bedre å ta borgervakten og være fri til å gjøre en virkelig innsats nå tiden kommer!" Tenker du slik - og lokker du ved ditt eksempel andre til å tenke på samme måte - vil når tiden kommer tusener av nordmenn stå "borgervakt" i tyske militære anlegg og vite at forsvarer de ikke disse anleggene - mot sine egne landsmenn, som kjemper for Norges frihet - vil tyskerne øyeblikkelig ta de mest mulig virkningsfulle represalier overfor dømnes foreldre, dømnes kone, dømnes barn. Ja - for du er vel ikke i tvil om at det er akkuerat slik tyskerne går fram? Og dine landsmenn som må gå mot deg med våpen i hånd, de vil vite nøyaktig hva de utsetter deg for, og kan vanskelig bebreides om de ikke legger inn i kampen all den begeistring og kraft som kreves. - Du vil bli en av dem som bærer hovedskylden, om våpenføre norske menn enda en gang kommer til å stå med hendene i lommen og se hjelpløst og forvirret på tyske tropper i aksjon. - Men la deg ikke knuse av følelsen av at det er et alt for vanskelig valg du står overfor. Hold fast ved dette: Du har slett ikke noe valg! Vårt land er i krig. Som en av hjemmefrontens menige har du bare å følge ordre. Og parolen er klar: Slutt med borgervakten! Neste utspill er tyskernes. Etter fire års hard skole må vi endelig ha lært å ta det som kommer.

noen av de mest intense luftangrep under krigen, - TYSKERNE I NORGE: De første okkupasjonsår var den tyske propagandas utelukkende innstilt på å bearbeide befolkningen. For de tyske soldater var de ustanselige seirskommunikasjoner og de veggstore karter som viste framgangen, propaganda godt nok. Slik er det ikke lenger. I det siste har man funnet det nødvendig å slå opp flere og flere propagandaplakater med tysk tekst og gå i gang med "Kompanibesprachungen" hvor offiserenene holder foredrag for mannskapene og styrker dem i troen på føreren. Fra Wehrmachts Propagandaabteilung får alle tyske forleiningar seg tilsendt underlaget for Kompanibesprachungen som gir offiserene fingerpek om hvordan denne militære sjælesorg skal legges an. Særlig vekt blir lagt på å motarbeide de mange hemmelige skrifter som verserer blandt tyske soldater. Det skal innskjerpes at disse skrifter stammer fra bolsjevikiske og plutokratiske kretser som forsøker å demoralisere den tyske front på samme måte som under forrige verden og mange andre i ulykke. Diskuter ikke nyheter på offentlig sted, kom alari med for eksakte opplysninger når du snakker med utenforstående, brenn avisen når den er lest!

145

MOBILISERING

Alt 15/3 sendte hjemmefrontens leilelse ut den parolen der det heter: "Trusselen om mobilisering er i dag dødsens alvor. En mobiliseringsordre vil vi møte med åpen motstand. Dertil trenges ingen parole. Ingen nordmann vil la seg locke til å kjempe for våre undertrykkere mot våre allierete. Det vet vi - det vet NS - og det vet tyskerne."

Årsklassene 1921, 22 og 23 er nå innkalt til registrering for "nasjonal arbeidsinnsats". Slik innkalling er hittil skjedd individuelt, og de som har arbeid i jordbruk eller i industri av viktighet for tyskerne, er ikke blitt innkalt. Det er handels- og kontorfunksjonærer, som regel under 30 år, som i første rekke har vært innkalt til tvangsarbeid ved tyske befestningsanlegg. Det er noe helt nytt at utskrivningen skjer kollektivt og i årsklasser - som ved militær mobilisering. Selv arbeiderne ved den tyske krigsindustri i Norge skal nå møte fram, dersom de tilhører årsklassene 21, 22 og 23. Dette viser at det er ganske andre hensyn enn eiektiv arbeidsinnsats som ligger bak innkallingen.

De årsklassene det gjelder, omfatter hver 15-20 000 stridsdyktige menn. Da de tre nordligste fylker føreløpig er unntatt, kan en neppe regne med mer enn ca. 10 000 mann i hver årsklasse. I årsklassen 1924, som i år er innkalt til arbeidstjeneste, omfatter utskrivningen 8 000 mann.

Det var tidlig i vår det sev ut at Quisling under sitt besøk hos Hitler 24/1 hadde lovet å stille 3 divisjoner norske styrker til disposisjon. Innkallingen i dag er Quislings første skritt til å innri dette løftet. Det er mulig at planene i første rekke går ut på å sende den innkalte ungdom på befestningsarbeid under Organisation Todt, og så etter hvert putte dem i militær uniform og sende dem til fronten. Denne framgangsmåten har vært brukt i andre land.

Quislingpressen har i det siste flømmet over av antibolsjevikisk propaganda. Over hele landet har det vært "folkemøter" som har sendt resolusjoner til Quisling med anmodning om at alle nordmenn må forsøre landet mot "bolsjevismen". Oslokringkastingen erklærer at tiden nå er kommet for Norge til å gå til aktiv kamp. I en tale i Oslo forrige mandag sa Quisling at nå må Europa bringe fram alle ressurser og alt menneskemateriell som står til rådighet. På Norges vegne lovte han at dette ville skje.

Under trussel om dødsstraf for hver som ikke adlyder, er det tyskerne og quislingene går til mobilisering. Det er karakteristisk at militærutdannelsen av hirden nettopp er fullført før det sørlige Norge, og at et kompani norske SS-folk før noen dager siden kom til Oslo fra fronten. De skal forsterke politiet. Sammen med Gestapo og tyske myndigheter kommer de til å gjøre sitt ytterste før å gjennomføre mobiliseringen.

Direkte mobilisering har Quisling ikke våget seg på. Han har kamuflert innkallingen av noen årsklasser med registering på arbeidskontorene, og han nevner visse arbeidsoppgaver for dem - i eks. anleggsvirksomhet. Men samtidig sier han så klart fra som på noen måte mulig at han vil sette inn i kampen på tysk side alt det menneskemateriell og alle de materielle ressurser han kan drive frem. Gang på gang har han og hans folk hevdet at det eneste sted hvor en mann er uunnværlig, er ved fronten.

Kan det være noen tvil om hvorfor han nå vil ha innrullert noen unge årsklasser? Kan det være noen tvil om hvor det bærer han med dem som kommer under slik kommando? Det er i sannhet dødsens alvor som preger situasjonen i Norge i dag. Det er slutt på den tiden da en kan gi etter "så lenge" og "se hva det blir til".

Parolen fra hjemmefrontens ledere i dag er den parole som lyder fra hver nordmanns samvittighet. Du kan ikke kjempe mot dine egne, mot frihetens, mot ditt folks, mot ditt fedrelands sak. Din plass er ikke i fiendens rekke. Det gjelder å hindre at du kommer inn der!

I Oslo var forbirtelsen så stor da planen om den kamuferede mobiliseringen ble kjent 18/5, at det kom til sammenstøt på Karl Johan, der folkemassen gikk løs på paraderende frontkjempere som var vendt tilbake fra Russland. Det er ikke den måten vi skal gjøre det på, men trenger du en garanti for at det er andre enn du som er villige til å ta konsekvensen av å være nordmann, så har du den her.

DENNE GANGEN GIR VI OSS IKKE!

VÅRE MÅL OG VÅRE MIDLER

Den norske hjemmefronts ledelse, som er godkjent av H.M.Kongen og regjeringen, har utstedt dette opprop til det norske folk:

Etter hvert som krigens slutt rykker nærmere, melder behovet seg for en nøyere formulering av de mål vi kjemper for. Her er ikke tid og sted til å behandle det store, internasjonale oppgjør, spørsmålet om behandling av angriperstatene og krigsförbryterne, om grenser, om erstatninger o.s.v. Det vi ønsker å klare, er de særlig norske forhold. Heller ikke her er det mulig å gå i detalj. Etter vår grunnlov er det folket selv som skal stikke ut den politiske kurs etter fritt ordskifte og gjennom allmennlige vflg så snart etter våpenstilstanden som mulig.

Men visse hovedpunkter kan stilles opp som uttrykk for de ønsker, håp og krav som alle gode norrmenn er nodd fra til gjennom kampårene:

- 1) Et fritt, uavhengig Norge, - 2) øyeblikkelig og full gjenoppretting av demokrati, ytringsrihet, rettssikkerhet og fri valg, - 3) opphevelse av alle politiske lover, forordninger og andre bestemmelser som er utstedt etter tysk ordre eller i tysk interesse. Administrative avgjørelser, administrative utnevnelser og lignende, som skyldes tyskerne eller NS-myndighetene, prøves på helt irlitt grunnlag av lovlig norske organer,
- 4) øyeblikkelig løslatelse av alle politiske fanger og gjeninnsettelse av offentlige tjenestemenn som er fjernet fra sine stillinger av okkupasjonsmakten eller på foranledning av denne eller av NS, oppreising og erstatning i den utstrekning det er mulig for dem som er blitt særskilt skadelidende som følge av inngrep fra okkupasjonsmakten eller NS' side,
- 5) NS-medlemmer eller andre som har skuet norske interesser eller skaffet seg uberettiget vinning under samarbeid med okkupasjonsmakten, straffes etter rettergang i betryggende former. Überettiget krigsgevinst inndras til fordel for statskassen,
- 6) en målbevisst, vidsynt politikk med sikte på a) å trygge vår frihet, vårt folkestyre og våre demokratiske rettigheter, b) å gjenreise landets økonomi og produksjonskraft, snarest mulig sikre de nødvendige tilsørsler utefra, legge forholdene til rette for å utnytte fullt ut våre naturrikdommer og skaffe arbeid til alle, c) fremme solidariteten mellom klasser og befolkningssgrupper, d) medvirke aktivt i det mellomfolkelige arbeid for å bygge opp en internasjonal rettsorden, fremme varebyttet landene mellom og skape grunnlaget for en varig og rettferdig fred.

Men skal vi nå disse mål, må også hver mann på hjemmefronten gjøre sin plikt. Det skylder vi oss selv, det skylder vi våre allierte, og det skylder vi landets framtid. En hver innsats vil bli husket, ingen svikt vil bli glemt. Kampen er én, her hjemme som ved frontene. Hver enkelt er soldat, sivil eller i uniform. Vi er i krig. Det må vi slåri glemme. Tusener av de vepnede styrker gir hver dag sitt liv for frihet og rettferd. Det er en maning til oss om å ta vår risiko og yte vårt ofier. Kampen er nå gått inn i sin avgjørende fase. Samhold og disiplin er mer nødvendig enn noen sinne. Følg de paroler og signaler som blir senat ut!

x - x - x

I samband med dette oppropet gir regjeringen følgende erklæring:

Regjeringen gir sin fulle og hele tilslutning til dette opprop. Det er i beste samsvar med de mange uttalelser, henvendelser og opprop som regjeringen i disse 4 år over London radio har latt gå ut til det norske folk. Det stemmer også godt med de mange lover og forordninger som regjeringen har lagt til rette for å bruke når oppgjøret med tyskerne og quislingene kommer. I tilslutning til oppropet vil regjeringen rette en inntrængende henvendelse til det norske folk om fortsatt å slutte opp om hjemmefrontens ledelse og de linjer den har trukket opp for den nasjonale holdningskamp i Norge. Tiden for oppgjøret nærmer seg. Når tiden er inne, vil regjeringen gi de ordre og trekke opp de linjer som er nødvendige for situasjonen og som skal følges til Norge er et helt fritt og selvstendig land.

22.5

T I L U N G D O M M E N

Hjemmefronten har senet ut denne parolen:

I dag er planen om mobilisering av norsk ungdom dødsens alvor. overskriftene i dagsevisene taler sitt tydelige språk om det som kommer. I jan. hadde tyskerne og quislingene ferdig sin plan om direkte mobilisering av 5 årsklasser. Planen måtte omlegges da den ble røpet ved kunngjøringen av Riisnæs' brev. Da falt de tilbake til sin gamle taktikk - å kamuflere sine planer. I disse dager blir det innkalt til arbeidstjeneste. Dermed søker de å sikre seg de 2 årsklasser 1924 og 25. 19/5 og de nærmest følgende dager innkalte de gjennom kunngjøring i avisene de 3 årsklasser de manglet - 1921, 22 og 23. Innkallingen skal gjelde hele landet, men iօreløpig er Noranorge ikke tatt med. Hvis utskrivningen lykkes for NS-myndighetene, vil 5 årsklasser i beste rekrittaler være plassert i leirer og forlegninger under tysk og NS-befall innen få uker. I kunngjøringen vil det bli sagt at innkallingen skjer til jorbruk, skogbruk, bygge- og anleggsvirksomhet. Vi nekter å la oss bedra av slike uttalelser. Ifølge en bestemmelse som nylig ble kunngjort i avisene, vil ingen yrkesiremmende bli utskrevet til landbruket, og det er brukt på det rene at overhødet ingen av dem som nå er innkalt, skal settes til arbeid som alt er i gang her i landet.

Folk kommer til å legge merke til en bestemt ting ved innkallingen: Gutten født i årene 1921, 22 og 23, som tialigere har tjenstgjort i AT, skal ikke innkalles til arbeidsinnsatsen. Ingen vil vel tro at disse karene skal gå på stasen i sommer? De er vant til leirliv og trenet i militærekspesis. Hva venter AT-ungdommen i sommer? - Avisene gir svar på spørsmålet. 1c/5 fikk de orare fra Reichskommissær om å drive en voluscm antirussisk propaganda i 5 dager. Som stoff likk de anvist en skamløs og helt tullet forvrenning av den avtalen som er truffet mellom vår lovlige regjering og tre allierte stormakter. Vi må forutsette at når denne propaganden har nådd høydepunktet, vil alle de 2 % landstroppene som finnes i Norge skrike opp at det norske folk krever handling, krever krig mot Russland. Så kan mobiliseringen komme. Så enkel er der kumbugen som vil styrte oss i den største ulykkesdørsom vi ikke holder hodet klart i disse dager.

Parolen er: Ingen møter til innkalling av noe slag, hverken til arbeids-tjeneste eller arbeidsinnsats. Gjør din plikt, selv om det skal svi! Det nyter ikke å vike tilbake ior tanken på arrestasjon. 20 000 norrmann har gått den veien de siste 4 årene. Det er en dagligaa ting. Krig føres ikke uten ofre og voksne menns mot, og Norge er i krig i dag. La deg ikke forlede av at noen skal ha gitt etter! Føle bare din egen sammvittighet. Mobilisering - ! Norske folk, slå ring om rikets beste ungdom! Styrk den til å gjøre det den vet er rett! Hjelp den når den kommer i fare! Ta den risiko som må til for å gi den støtte og råd som duger! La ingen bli stendene alene og uten hjelp som cifer for den felles sak. Hjelp med arbeid og husly, med mat og klar! - De som er innkalt, får bruke erfaringene fra tidligere utskrivninger. Søk unna i tide eller bruk anare råd! Det skal bli utveier denne gangen også. - Utiskrivingen er sammenkoblet med utdelingen av rasjoneringskort. Ingen må la reg skremme av det. Trusselen ble benyttet også ifor, men førte ikke fram. Husk at ingen norrmann har sultet ihjel i Norge i denne krigsen.

Ved arbeidsinnsatsen i fjor måtte bare 8 % som kunne senes på tvangsarbeid. Av 40 000 i Oslo møtte bare 3 750. Av 3 000 i Aker møtte 206. Statistikken fra Oslo i vår viser samme prosenttall, At-innkallingen nå kommer til å vise like positive resultater. Det er riktig nok enkelte struk hvor folk må være redusert enn andre steder. Men skal tro hvem som har mest å frykte og får mest å angre på siden - de som går i tysk krigstjeneste nå eller de som holder seg unna? Faren for at arbeidsinnsats og arbeilstjeneste i år fører til tysk krigstjeneste og krigsiangangskap er også alvorlig. - Se deg for i tide! Tyskerne trenger folk. Og quislingene vil ligge til å utlevere oss. Framgangsmåten som ble brukt mot lærerne, studentene og joaene er enkel nok. Den burde ha lært oss å gjennomskue både løftene og dementiene fra nazistenes side. - Gjør ditt ytterste for å slippe unna tjenesten, både for landets og din egen skyld! Hold deg parat for det som nå kommer! Parolen er gitt. Ingen møter til registrering, selv om de lokkes med iօreløpig å slippe innkalling til mijøstette. Senere kommer vår dag. Husk general Ruges siste appell til sine soldater om å

holde seg bereit! Hvis du skulle befinne deg i en tysk leir, har du ingen sjanse til å være med på beirielsen.

Vær tro mot ditt land, din konge og ditt folk! Nekt registrering - koste hva det koster vil!

EN BETYDNINGSFULL STEMME

I de planer og forberedelser som nå nærmer seg avslutningen, stoler de alliertes øverstkommanduerende på oss, som et led i de maktige styrker som nå stiller til kamp for å tilføye Tyskland det endelige nederlag. Et møte av staben til de allierte ekspedisjonsstyrkers øverstkommanduerende, hvis stemme alle som har radio bør merke seg, vil fra tid til annen meddele den allierte militærledelses instrukser. Lørdag kvela sa han:

"Jeg har viktige ting å meddele. Gjennom kringkastingen har dere fra tid til annen fått vink om hvorledes dere best kan forberede dere på den siste fase av frigjøringskampen. De alliertes øverstkommanduerende vil gjerne si dere at det dere har hørt på den måten har vært i samsvar med hans planer og ønsker. Når tiden kommer, vil dere få direktiver fra den øverstkommanduerende selv. Foreløpig ber han dere om å legge nøyne merke til de ordre og rettledinger som blir lest av den høllmannen jeg introduserer. Her er den første militære rettleding: - Når de allierte kommer, venter de å få hjelp på mange vis. Den beste hjelp de kan få er opplysninger om fienden. En bør derfor holde øyne og ører åpne. For det første er det viktig å vite hvor mange tropper og hvor mange og hva slags kjøretøyer fienden har på stedet. Legg merke til når de kommer og går og hvorhen de tar veien. Merk Dem også kjennetegnene på kjøretøyene, for de forteller hvilke regimenter, formasjoner eller grupper de hører til. Hva slags våpen har fienden og hvorledes skaffer han seg mat og bensin? Særlig er det av viktighet å legge merke til påfallende store troppebevegelser og de nøyaktige tiuspunkt. Når det gjelder fiendens offiserer, særlig de høyere offiserer og sjefene for den tyske sivilforvaltning, er det nyttig å huske deres utseende, navn, grad og distinksjoner og hvor de har sin første gang. Forsøk å finne ut hvor fienden har sine bensinlagre, sin ammunisjon og sine forsyningsdepoter. Fiendens hovedkvarter og sentrum for sambandstjenesten er av særlig stor betydning. Merk Dem videre fiendens ordonanser, hvilke veier de tar, når de vanligvis kjører og om de er alene eller i følge. Alle opplysninger om bruer, volverk og elektrisitetsverk er nyttige. For de allierte troppers sikkerhet er det viktig å vite om fienden har lagt ut miner og gjort forberedelser til sprengingsarbeid, og først og fremst alle misstenkelige forberedelser som kan tyde på at fienden legger ut minefeller, d.v.s. miner som eksploderer når en skur på lyset, åpner en dør og lignende. Legg merke til alt, og forsøk å sette opplysningene sammen. Men vær forsiktig og fortell det ikke til hvem som helst. Og det viktigste av alt - vær ikke så demonstrativt vitebegjærlig et fienden og hans hjelbere oppdager det."

"Stemmen" taler igjen mandag kvela. Instruksene blir offentliggjort etter som de kommer.

KRIGSFONTENE 22/5: I Italia er tyskerne arevet tilbake til Hitlerlinjen. På sydfløyen har amerikanerne etter å ha ryddet hele Gaeta-halvøya gjort en framrykking langs Via Appia-veien på 12 km. på et døgn og erobret Fondi, en av Hitlerlinjens viktigste utposter. De står nå 15 km. fra Terazino, der fiendens forsvars linje går ut i havet. På midtavsnittet har franske tropper tatt Campo di Mene på veien mellom Itri og Pico, den halve Hitlerlinjen slutter 35 km. inne i landet fra Terazino. I Cassino-avsnittet har britiske tropper inntatt ilyplassen ved Aquina nær veien Cassino/Roma, tett opp til de viktigste forsvarsverkene i den nye tyske linjen. Tyskerne har ført fram store styrker til landsbyen Aquina. - Siste uke gjorde allierte fly i Italia 14 000 utsial med tap av 74 fly. 109 fiendtlige fly viste seg over fronten den uken. - Over 500 amerikanske jagere og jager-bombefly rettet sitt omfattende angrep mot mål i Nord- og Vesttyskland. Svære amerikanske bombefly utsatte angrepene mot Pas de Calais i Nordfrankrike. - På østfronten er det ingen foranurin. - I Bulgaria er regjeringen Nosjilov gått av. Den russiske presse retter skarpe angrep mot Bulgaria, som nyter en nøytral statsrettigheter, samtidig som det støtter Tyskland og har gitt tyskerne disposisjonsrett over de bulgarske Svartefjordene og Donau-havner. Russiske diplomater der arbeider under umulige

13.5

NORSK SUVERENITET

De avtaler som 16/5 ble undertegnet i London mellom Norge på den ene side og Storbritannia, Amerikas forente Stater og Sovjetunionen på den andre, bestemmer at under Norges frigjøring vil - i de områder av norsk territorium hvor det foregår militære operasjoner - den militære øverstkommanderende ha øverste myndighet i en hver henholdsvis, i den utstrekning militære forhold gjør det påkrevet. Dette er en allmennlig regel. Men helt fra begynnelsen vil det være knyttet til overkommandoens stab og til de i ordrakjellige avdelinger norske militære og sivile rådgivere og lisensoffiserer, slik at de alliertes øverstkommanderende alltid har til disposisjon folk som kjenner norske forhold og forstår norsk lynne. Det tyske okkupasjonsstyret skal fra første stund avløses av norsk styre på konstitusjonelt grunnlag, slik at den norske regjering i samme øyeblikk den militære situasjon gjør det mulig, overtar ledelsen og det fulle ansvaret for siviladministrasjonen.

21/5 sa Øksnevad: Det er et par kjennsgjerninger som er verd å merke seg her. 1) Initiativet til forhandlingene ble tatt fra norsk side. Det er i seg selv tilstrekkelig vitnesbyrd om at det ikke var noen stormakt som trengte seg inn på oss før å gi påfordeler på Norges bekostning. 2) Forhandlingene ble først i ørt med Storbritannia, deretter med De forente Stater og Sovjetunionen. DET UTKASSE MAN VAK NÅD FRAM TIL FØR SOVJETSAMVELDET KOM INN I FORHANDLINGENE, BLE TILTRÅTT UTEN NOE SOM HELST FORBEHOLD. Sovjetunionen stilte ikke noe motiverlag og reiste ikke noe krav, men aksepterte fullt ut, uten en eneste strykning, tilføyelse eller endring nøyaktig det utkast til avtale som den norske regjering anmodet den russiske regjering om å tiltre, slik at det ble 3 helt likeværende avtaler den norske regjering inngikk med de 3 stormakter. - Den norske konge og regjering har sett det som en nærliggende plikt å få iastlagt på forhånd helt klare regler for den praktiske ordning av siviladministrasjonen og jurisdiksjonen på norsk territorium når det blir beiridd av allierte styrker. Våre allierte er like klar som vi selv over at frigjøringsverket blir lettere jo bedre forberedt det norske styret er på å fullføre sin oppgave med en gang.

Alt dette vet quislingene like godt som vi. Den virkelige bakgrunn for den hysteriske forrederspropaganda som har vært utsatt i Norge den siste tid, er de avtaler tyskerne har inngått med husbonden om å stille visse mengder folk og naturalydelser til rådighet. Husbonden er truet med fallitt, og husmennene i øler at det spørker for deres egen del etter hvert som kravene til dem blir mer og mer pågående og utveiene til å klare forpliktelsene blir ferre og ferre. Skremmelsagitasjonen har bare vært røklegging omkring forredernes strev med å bringe årsklasse for årsklasse av norsk ungdom inn i tysk hovetjeneste.

Mobilisering er i første instans en avveping av en viktig del av vår nasjonale identitet. I neste instans betyr den en positiv styrkelse av fiendens identitet. Dette kan bare hindres ved at hjemmene og ungdommen følger den nasjonale verneplikts krav og tar konsekvensene av dem. - Signalet til motstand mot den mer eller mindre forståtte mobilisering av den norske ungdom på fiendens side kommer fra den innenlandske ledelse av holdningsungdom. I denne sak som i alle vesentlige spørsmål er det full harmoni mellom den norske regjering og dens tillitsmenn i Norge.

Heggeringen har varetatt Norges interesser på en måte som ingen nordmann vil underkjenne, og hjemmefrontens ledere har vist at de tenker og handler i samme plan. De som hisser sine meidskyldige opp til hat mot kongen og regjeringen fordi de ikke har vist respekt for Norges suverene rettigheter, har også i år sett det som sin oppgave å hindre at 17. mai, grunnlovsdagen, skulle feires som Norges frihetsdag. Fra det øyeblikk den tyske førers byste ble oppstillet på det mest iøynefallende sted i Stortingsbygningen, har det vært konsekvent tysk politikk å slå ned et hvert tegn på norsk suverenitet. Forredene har fått fra skjensel til skjensel. Nå står de på randen til å begå sin siste skjenselsuåd mot Norges ungdom.

Utvoråringen til kamp er ikke til å komme førbi. Vi må betale de omkostningene frigjøringen av Norge vil komme til å kreve. Vi deler disse oire med våre store allierte, med Russland, med England, med Amerika - og med alle de folk som har lært at friheten altså kan kjøpes for dyrt.

MILITÄR KETTLEJUNG II

MILITÆR RETTLEDDNING II

Et medlem av den øverstkommanderendes stab: "De allierte styrker eller enkeltpersoner vil ständig trenge opplysninger, og ofte vil de ha bruk for kjentmenn. Det er av største betydning at de opplysninger de får er tilige og nøyaktige og at kjentmannen er sikker på veien enten det er lyst eller mørkt. Det er meget viktig å vite hvor mange veier det er som ikke inn til byen eller bygda og om veiene er merket med navn eller lignende eller er lett kjennelige på annen vis, om det er veisperringer og om det i så fall er noen måte å omgå sperringen på. Finnes det noen annen vei hvis hovedveien er sperret? Er f.eks. markene slik at en vanlig bil kan hvis det er ioretatt noen forandringer med den ved høst eller lignende. Er skogbunden ryddig nok til at militær biler kan gjemmes i skogen? Er stiene gjennom skogen brukbare for en allminnelig bil? Elver og bekker er også viktige. Er bredaen bratt? Hvor aypt er vannet? Er det steinbund eller gjerde? Opplysninger om broer kan være nødvendige, særlig om de kan tåle tung transport. Kan de ikke det, er det viktig å vite om det er noen vade steder over elven, og om biler og veltebiler kan komme over aer. En bør merke seg åpne plasser eller sletter som kan brukes som landingsplasser for fly. Disse må være flate og jevne og i alle fall 400 m. lange. Viktigst er imidlertid at det ikke må være høye hindringer i veien, f.eks. store trær, på den siden ilyene kommer inn - det vil normalt si den siden som er motsatt den vindretning man oftest har på steuet. Er det norden-vind, vil ilyene komme inn på plassen fra syd. For øvrig kommer ilyene til å slippe ilyblad med nærmere rettledning." (Nye instrukser torsdag)

NYHETENE 22/5

NYHETENE 23/5

I Italia har Kesselring kastet inn sine reserver i iorsveret av Hitlerlinjen. De allierte står her overfor 12 divisjoner, delvis overlyttet fra Norditalia, Anziobrohodet og Adriaterhavsnittet. Tyskernes motangrep er blitt sterkere, og det melder om kraftigere kamper langs hele den 50-km. lange fronten. På sydavsnittet står amerikanske styrker 5 km. fra Terracina som ligger 19 km. forbi Forni, etter at patruljer som veu en hun framrykking var kommet inn i kystbyen, var slått tilbake av tyske første ninger. Nær for Via Appia har amerikanske avdelinger rykket 5 km. videre fra kyst Fondi og inntatt Monte San Diego. Hele plattaet mellom Pico og spissen har avskåret veien mellom Pico og Ponte Corvo, den viktigste forsyningsveien til den nordlige del av Hitlerlinjen. Franskmennene har ryduet for tyskere. Franske tropper med amerikanske tanks i kysten er ryddet av tyskene. Spissens har avskåret veien mellom Pico og Ponte Corvo, den viktigste forsyningsveien til den nordlige del av Hitlerlinjen. Franskmennene har ryduet for tyskene. På den andre siden av Liri har britiske avdelinger av den 8. arme trengt inn i utkanten av Ponte Corvo, ryggraden i Aasli-Hitlerlinjen. Lenger nord har britiske og polske styrker trengt inn i landsbyen Piedimonte, det norlige bolverk i Hitlerlinjen. Tyskerne retter volasomme motangrep. - Den første fase i gen. Alexanders offensiv er over. Tyskerne er drevet ut av Gustavlinjen og kjemper nå desperat for Hitlerlinjen. 7 av fiendens divisjoner har fått store tap. Over 6 000 fanger er tatt. - I det første felleskommunikat fra gen. Alexander og den italienske overkommando melder at tyskerne er blitt tvunget til å senue skarne får nå dølig instruksjoner fra gen. Alexanders hovedkvarter. Den fullstendige evakuering av Genua som tyskerne hadde berammet til miste lørdag, er utsatt til torsdag, da iriskarer hadde ødelagt jernbanene. 1 000 italienere i Roma, som var tvenn sutskrevet til den neofascistiske hær, har desertert og slutet seg til iriskarene. Den italienske fascistregjering har innrømmet at patrioter har henrettet i alt 1 200 embetsmenn og 500 officerer i den neofascistiske hær. I Genua henrettet tyskerne ~~ca~~ 8/5 50 gisler som represalier for en eksplosjon der 5 tyske soldater ble drept. Tunge amerikanske bombeilay angrep i går flåtestasjonen i Kiel. Jagereskorten angrep flyplasser i Tyskland og Norvestfrankrike. Andre store amerikanske bombeilay angrep Pas de Calais-området. I alt savnes 5 bombeilay, jagerbombeilay og jageres i går angrepene mot tyske flyplasser, jernbaner og veitransporter i Frankrike og Belgia. Tidlig i går morges kastet britiske bombeilay over 2 000 tonn bomber over Duisburg, Tysklands største innlandsby og et viktig jernbaneknutepunkt. 30 fly tapte.

Tunge amerikanske bombefly angrep igår i låtestasjonen i Kiel. Jager-eskorten angrep flyplasser i Tyskland og Nørvestfrankrike. Andre store amerikanske bombefly angrep Pas de Calais-området. I alt savnes 5 bombe-fly og 8 jægere. 8 tyske fly ble skutt ned. Over 600 middelstore allierte bombefly, jægerbombefly og jægere i orsatt igår angrepene mot tyske flyplasser, jernbaner og veitransporter i Frankrike og Belgia. Tialis i går morges kastet britiske bombefly over 2 000 tonn bomber over Duisburg, Tysklands største innlandsby og et viktig jernbaneknutepunkt. 30 fly tapte.

24

TERRORE

Arbeider Olav Hansen fra Moen er dømt til døden og henrettet. "Quisling hadde avslått benådning." Olav Hansen hadde i mai måned rådet 3 unge gutter fra å melde seg til AT og lovet å støtte dem med mat og husly. For en slik iorbrytelse blir en norrmann myrdet i norskiføde menns navn. Med et slikt mord innleder tyskerne og quislingene stormen på hjemmeiranten. Men de skal ikke vinne kampen om Norges ungdom med terror. Vi står fast nå, ior vi vet at aet vi kjemper for er en hver innsats vera. Ingen som av hjerteit er norsk, vil av frykt for eget liv nekte våre unge gutter råd og hjelp, Ingen norsk gutt vil gi seg inn under Olav Hansens mordere.

LYHETENE 24/

Kampene i Italia er gått inn i en ny fase. Tidlig tirsdag morgen åpnet den 5.arme en ny offensiv i Anzio-brhodet, der allierte krigsskip åpnet før hadde bombardert tyske stillinger. Deretter åpnet 1000 kanoner i brohodet ill, og med fortsatt støtte fra sjøen og luften gikk den 5.arme til angrep. Britiske styrker angriper fra det nordvestlige hjørnet av brohodet og amerikanske styrker angriper i retning av Sisterne. Tungt vepnet infanteri rykker fram bak sterke tankavdelinger, støttet av ill fra større kanoner enn det tidligere har vært brukt i brohodet. Samtidig med at det allierte flyvåpen gir landstridskreitene kraftig støtte, angrep 500-750 tunge bombefly militære mål innenfor en rekkevidde av 80 km. fra Roma. - Truppene ved brohodet var blitt betraktelig forsterket før angrep begynte. Den store konvojen kom fram helt uicrystyrret av tyskerne. - Gen.Clarke, sjefen for den 5.arme, inspirerte brohodet dagen før den nye offensiven og var til stede da styrkene gikk i gang med sitt første angrep av betydning siden Anzio-brohodet ble åpnet for nøyaktig 4 måneder siden. - Samtidig åpnet den 8.arme et stort angrep mot Hitlerstillingene mellom Aquina og Ponte Corvo. Terrenget her er flatt og fullt av innviklete tyske forsvarsverker. Fienden har også satt inn flere selvarevne antitankkanoner og flere tanks. - Imens melder tyskerne om kraftig press mot selve Ponte Corvo, og de polske styrker som noen dager har holdt det noralige bolverk Piedimonte omringet, holder nå på å rydde bort garnisonen der. - Nærmere kysten har amerikanske og franske styrker som tidligere var blitt tvunget noe tilbake, ifølge tyske meldinger ved en omgående bevegelse erobret landsbyen Pico. Lenger sydvest har franske tropper trengt inn i Linosa. I kystavsnittet har amerikanerne hatt framgang mot Monte Crcce som dominerer veien til Terracino. - Allierte fly gjorde tirsdag godt og vel 2 000 utfall og tapte 5 fly. - De allierte franskærer i Noritalia samarbeider nå med franske franskærer i Haute Savoy. Sammen kontrollerer de Lille St.Bernhard-passet. Patriotene var særlig virksomme i provinsene Milano, Firenze og Siena. Igår. Fra Sveits meldes at flere landsbyer i fjellene er blitt rømt for fascister og tyskere. Svensk Aftenbladet melder at patriotene kontrollerer området mellom Turino og den sveitsiske grense. Mange tyske divisjoner som Kesselring trenger hardt i syd, er bundet av patriotene i nord.

Allierte fly og Titos iriskarer har begge rettet virkningstiulle angrep mot ~~Tiaskixxskaxxx~~ tyskernes kommunikasjoner. Tito melder at ytterligere 6 tog er blitt ødelagt på hovedlinjen gjennom landet, og at linjen Lubljana/Zagreb har vært brutt siden des. som følge av iriskarenes angrep.

- Under kampene i Bosnien har Titos tropper i løpet av 2 måneder drept eller såret 5 000 tyskere med tap av 1 000 mann. - Allierte ily fra Italia satte igår i brann et tysk iorsyningskip utenfor Dalmatia og ødela tyske ammunisjonsvogner nær Split. - Visestatsminister Attlee opplyste i aet britiske parlament igår at guerillasører er i virksomhet over hele Albania. Styrkene er delt i 3 hovedgrupper. Britiske liaisonoilliserer forsøker å forene disse grupper til en samlet front.

I løpet av 12 timers dag- og nattangrep har nesten 4 000 allierte fly angrepet 14 mål i Tyskland og Frankrike. Ofensiven begynte ved midnattstid da over 1 000 britiske bombefly angrep Dortmund, Braunschweig og Ludwigshafen og jernbanetomter i Le Mans og Orleans i Frankrike. 35 fly savnes etter disse angrepene og mineleggingsoperasjoner. Like etter daggry ble offensiven ført videre av nesten 750 tunge amerikanske bombefly eskortert av over 1 000 langtrekkende jagerfly - den største jagereskorte som er sendt ut fra britiske baser. De angrep mål i Vesttyskland og jernbaneområder og flyplasser i Frankrike. Et bombefly og 3 jagerfly gikk tapt.

ORDET FRI T

Den svenske utenriksminister Günther svarer i orleden i Riksagens første kammer på en interpellasjon om oppdagelsen av 3 tyske forsendelser av svenske kart gjennom Sverige. Günther sa: "I alle 3 tilfelte ble kartene beslaglagt. Noen dager etter at de første kart var funnet, uttalte jeg i en samtale med den tyske minister i Stockholm den svenske regjerings forbauselse og misslyde og sa at Tyskland ikke før fremtiden kan regne med de lettelsa i post- og kurirtransporten som det hittil har hatt. Den tyske minister forklarte sakten som en generalstabsmessig rutinesfære. - At de krigsførende har karter over vårt land er i og for seg ikke bemerkelsesverdig. Det merkelige og ubehagelige ved sakten er at den tyske militærledelse i den uberegnelige fase krigens nå beinner seg i, har ansett det formålstjenlig å fordele blandt troppene i vårt naboland forsyninger med nytrykkinger av disse kart. Den tyske minister erklarte at det var nødvendig for tyskerne i Norge å ha karter over Sverige av hensyn til eventuelle situasjoner som uavhengig av tyske tiltak kan tenkes å oppstå." - En interpellant pekte på at de kartene som var funnet, dekker et belte fra Dalarne i vest til Norra Uppland i øst og sa: "Men må gå ut fra at de bare er en del av et større parti, og at resten er senat sjøveien til Norge. I så fall kan antallet av svenske kart som er senat til Norge være opp i flere hundre tusen. At Tyskland på det nærværende tidspunkt, med sin mangel på arbeidskraft og papir, framstiller og deler ut kart over Sverige i så stort antall bare som en rutinemessig foranstaltning, kan anses som utelukket. Den tyske ministers forklaring rummer ikke hele sannheten. Tyskerne regner med at det i en gitt situasjon vil være iordelaktig å angripe Sverige. Om en slik situasjon foreligger, avgjør de selv. Utenriksministeren innser sakten ubehagelig. Almenhetens reaksjon må betegnes med kraftigere ord." - Interpellanten likt tilslutning av formannen i utenrikskomiteen, Undén, som sa: "Den tyske forklaring er lite tilslutsstillende og lite beroligende. Utenriksministeren kalte sakten ubehagelig. Det er et svakt uttrykk for hva den svenske almenhet føler."

Sverige har nå gjort slutt på kurirflytrafikken og tillater bare en tysk flytur Norge-Finnland over svensk område pr. dag, uten mellomlanding og bare for sivile. Dagens Nyheter skriver om dette: "Kurirflyvingens overgang til siviltrafikk er ikke noen garanti for at den vil bli brukt til sivile formål. Mangelen på effektiv kontroll kommer tyskerne til å utnytte til det ytterste. De erfaringer man tialigere har gjort, viser at når det kommer til stykket, er forsikringer fra det hold ikke så meget verd som en kommerslant."

Under tittelen "Klokken ringer for Q...." skriver Aftontidningen: "Denne verdensberyktede landsforreder har i disse dager mobilisert alle de store typene i "Arbeiderbladet"s okkuperte trykkeri for å meddele nordmennene at kong Håkon og hans regjering har solgt Norge til Moskva-bødlene. Han påberoper seg mer og mindre iorikskede svenske og norske presseutgivelser som støtte for sin opplysningsvirksomhet. Men sikkert gleuer også nordmennene hjelme i Norge seg over denne avtalen og ser den som et tegn på at beirielsen nærmer seg."

Aftontidningen skriver om strømmen av finske flyktninger: "Situasjonen der må ha forverret seg i det siste, da finnene nå i et stort antall søker til Sverige. De finske flyktningene siker at siden tyskerne nå har begynt å spre seg over landsbygden, er forholdet mellom tyskere og innher blitt meget spent, og man er redd for at det skal komme til åpne stridigheter."

- Ifølge Dagens Nyheter har de finske myndigheter satt opp maskin geværstillinger langs kysten for å hindre den ilukt til Sverige som har gått for seg de siste ukene.

Den eneste hemmelige avisen i Finnland anklager den finske regjering for ikke å ha ført forhandlingene om våpenstillstandsbedingelser med Russland på en oppriktig måte. "Regjeringen innlot seg på forhandlinger bare for å tilfredsstille Amerika og bringe opposisjonen hjemme til taushet. Regjeringen har hverken mot eller vilje til å bryte forbindelsen med Tyskland før dermed å redde Finnland.

TYSKERNE GJØR HVA LE KAN FOR Å STANSE DEN FREI PRESSEMÅL HJELP DEM IKKE= HOLD TETT!

16

NYHETENE 1/6

Det angrepet som iorriga tirsdag ble sett i gang av den 8.arme i Liridalen og den 5.arme i Anzio-bronodet, hadde torsdag iort til erobringen av Pico, Pontecorvo og Terracina i Hitler-linjen, samtidig med at amerikanske tropper av den 5.arme på hovedfronten rykket ifra Terracina og ikke kontakt med troppene i bronodet, og i Fredag til inntagelsen av Piedmonte, Aquila og Monte Cairo - de siste rester av Adoli Hitler-linjen, mens den 5.arme fra Anzio brøt gjennom den tyske ringen med erobringen av Cisterna og fortsatte framrykkingen mot nordvest. Det er her, langs Albanelhøyden, den nye frontlinjen går - fra Valmontone på Via Cassilina, også kalt riksvei nr. 6, over Velletri til kysten. Denne linjen som er gjennomtrængt av store elver, er meget gunstig for forsvar, og tyskerne setter alt inn på å holde den, da den dekker rettretten for den 14. tyske armé som trekker seg tilbake etter nederlaget lengre øst. Valmontone, som er under artilleriell fra den 5.arme, er linjens viktigste punkt, da Vic Cassilina som går gjennom byen, er den naturlige rettrettslinjen for tyskerne. Med den 8.ernes erobring av Arce mandag ble denne veien stengt for store tyske styrker, som i stedet må nytte dårlige bygdeveier gjennom trange fjellpass under ständig alliert bombardement fra luften. Tyskerne melder at de nå også har trukket seg ut av Frosmøne, et viktig veiknutepunkt på Via Cassilina, 20 km. nord for Arce, med sidevei nordover gjennom Subjaco, det mest vitale transportsentrum tyskerne har igjen. - Vest for Albanelhøyden, på venstre iløy av tyskerenes nye forsvarslinje, er britiske tanks kommet over elven Moletta. Briterne har imidlertid løsningen av og rykket 5. dn. videre fram. Denne framrykkingen truer hele det tyske forsvarsstystem mot nordøst. - Over 15 000 fanger er tatt siden offensiven begynte. 3 tyske infanteridivisjoner er praktisk talt ødelagt. - Mens italienske tropper opererer sammen med den 8.arme i Liridalen, har italienske tropper i Norditalia nytta høvet til å øke angrepene mot tyskerne kommunikasjoner på Kesselring, har vært nødt til å sende praktisk talt alle brukbare styrker sydover for å forsterke den 10.arme på Albanelfronten. Kommunikasjonene mellom Frankrike og Italia er brutt. - Det allierte flyvåpen har vært meget aktivt. Delegerende angrep har vært rettet mot de tyske transporter, fiendens flyplasser i Italia er blitt kraftig angrepet, og amerikanske bombefly har rettet en rekke angrep mot flyplasser og flyfabrikker i Østerrike og mot jernbanemål i Jugoslavia og Frankrike. Allierte fly har gjort flere tusen utslag om dagen, mens tyskerne bare har gjort 30. Militære fagfolk mener at flyvåpenets operasjoner er hovedårsaken til den seier den 5.og den 8.arme har vunnet nå.

Også flyoffensiven fra vest har tatt et volasomt oppsving med 25 000 utslag på lørdag. Kraftige angrep har vært rettet mot tyske transportsmål og industrisentre. Særlig flyindustrien er blitt hårt rammet. I Frankrike er det skapt fullständig kaos i transportsystemet. - Siden lørdag har tyskerne mistet 384 fly over Europa. 79 av dem ble skutt ned av fly fra baser i Italia. - De forente Stater produserer nå 4 ganger så mange fly som Tyskland, som har fått sin jagerflyindustri satt ned med 40% p.g.a. allierte flyangrep.

På østfronten har tyskerne sett i gang angrep nord for Jassi med store tank-og infanteristyrker. En kile ble drevet inn i de russiske forsvarsstillingene på bekostning av store tap. 98 tanks og 166 fly ble ødelagt. - Romanske tropper som kjemper sammen med tyskerne, deserterer i gruppervis og går enten over til russene eller søker tilslukt i skogene, der de driver i risikoreviksområdet mot tyskerne. - 7 høyere offiserer i den bulgarske hær er kommet til Tyrkia, for som de sier - å slutte seg til russene. Sveits melder at gen. Boden har organisert friskarebevegelser, støttet til tyskientlige elementer i den bulgarske hær. 41 offiserer i generalstabben har fått avskjed. - Leggeringen Vojnov, som ville få av under det treaobbelte presset fra Tyskland, Russland og Polkeopponansen, er blitt sittende, da det ikke var mulig å unne noen ny regjering. Nå skal Tyskland ha kommet med et ultimatum med krav på en regjering som kan slå ned sabotasjen og iriskarlene, øke samarbeidet med Tyskland og bryte med Russland.

HJELPE VERDENS ØYNE FØLGER VÅR UNGDOMS KAMP I DAG. SVIKT DEN IKKE! GI DEN HJELP OG STØTTE DU KAN. LA INGEN LIFFE INNEN NOVNEDIG FORDI HAN HAR VIST SJEG SOM NORRMANN!